

Bizbize

Temmuz-Ağustos-Eylül 2012 Sayı 12
ÇBİ Kurumsal Dergisi

MACUN DOLGU
KOMPRESÖRÜNDEKİ
İYİLEŞTİRME ÇALIŞMASI

“BU ÖDÜL SADECE
BANA AİT DEĞİL”

İSPIR GEZİSİ VE DAĞDA
PİKNIK YAPMANIN PÜF
NOKTALARI

ÇBİ'DE YENİLİKLER
DEVAM EDİYOR

ÇBİ DOĞAYI
KORUMADA
ÜZERİNE
DÜŞENİ
YAPIYOR

gündem

Iain Anderson
ÇBİ Genel Müdürü

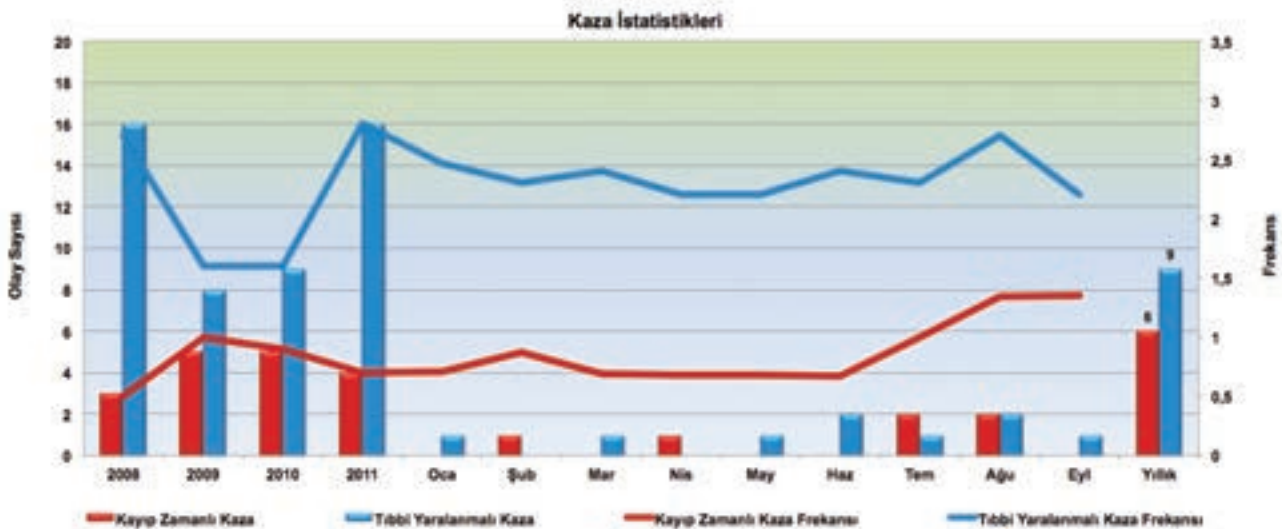
“BİRİMLERİMİZ ARASINDAKİ EKİP ÇALIŞMASI BÜYÜK ÖNEM TAŞIYOR”

Kısa süre önce tüm çalışanlarımızla 2012 yılı performansımıza ilişkin bir toplantı yaptım ve zamanın en az yarısını bu yıl hayal kırıklığı yaratan emniyet performansımızı ve "Durumsal Farkındalık" eksikliği veya çalışanın enerji kaynaklarını doğru tespit edemeyip kendisini "Ateş Hattı"na sokması yüzünden kaç tane kaza gerçekleştiğini anlatmaya ayırdım. Ne yazık ki bu toplantıları yaptığım gün, parmak kırılmasıyla sonuçlanan başka bir kaza meydana geldi. Çalışanlarımızdan biri tehlikeyi tam olarak fark edemedi; aslında kendisi ve ÇBİ çok şanslıydı çünkü yaralanma tek bir parmakla kalmayabilirdi. Durumu incelediğimde gördüm ki, söz konusu çalışanımız işini emniyetli bir biçimde yapmaktan ziyade, bir an önce işi bitirmenin peşindeydi.

Çalışanlarımızın, bir işe başlamadan önce ne yaptıklarını durup düşünmelerini istiyorum. Eğer buna vakit ayrılırsa, çoğu kez işin aslında daha çabuk ve düzgün gittiğini görürsünüz. Çünkü yapılacak iş planlanır ve riskler kontrol altına alınır. Bu kazaya dönük olarak beni en çok kaygılandıran konulardan birisi de Amirin işin içinde olmasıdır. Çünkü kendisi bugüne kadar verilen mesajları almış, anlamış ve uygulamaya koymuş olmalıydı. En iyi ve en değerli personel verimli olandır, fakat bu verimi ortaya koyarken kestirmeden gitmemelidir. Ortaya çıkabilecek problemleri önceden kestirip, yapılacak işin emniyetini planlamalıdır. Emniyet performansımızın mevcut düzeyi kabul edilemez durumda ve her birimiz bu durumu tersine

çevirmek için harekete geçmeliyiz. Başka alanlarda birçok olumlu gelişme olurken, bu yılki emniyet performansı benim en büyük hayal kırıklıklarından birisi olmaya devam ediyor.

ÇBİ'nin oluşturduğu gürültü düzeyi, yetkili mercilerin izin verdiği seviyelerin altındadır. Bununla birlikte, zaman zaman komşularımız gürültüyle ilgili haklı sorunlarını bize iletiyorlar. ÇBİ gürültü azaltma eylem planını uygulamaya koydu ve gürültü düzeylerinin azaltıldığını belirtmekten memnuniyet duyarım. Bu kontrollerden etkilenen ve özellikle de akşam ve gece vardiyalarında gürültüyü önlemek için çalışma yöntemlerini değiştirmek zorunda kalan çalışanlarımızın performanslarına da değinmeden geçemeyeceğim. ÇBİ'nin komşularına olan niyetini gösterebilmenin en iyi yolu, onların şikâyetleriyle çabucak ilgilenilebilmek ve yaptıklarımızla değerlendirilmektir. Gürültü azaltma eylem planımızda daha yapılması gereken şeyler var. Yine de çalışanlarımıza gayretlerinden dolayı teşekkür etmek isterim. Ayrıca, operasyonlarımızdan kaynaklanan gürültüden etkilenen çevremizdeki insanlardan da özür dilerim. ÇBİ'de ileride hiç gürültü çıkmayacağına dair bir garanti veremem fakat ÇBİ'de çalışan herkesin bu sorunun farkında olduğuna ve bu konuda ihtiyatlı davranacaklarına dair teminatta bulunabilirim. ÇBİ mümkün olduğunca, Halkın haklı kaygılarıyla ilgilenmek için Halkla çalışmaya ve onlarla ilişkilerini sürdürmeye devam edecektir, umarız ki bu yaklaşımımız Şirketimize olan güveni perçinleyecektir.

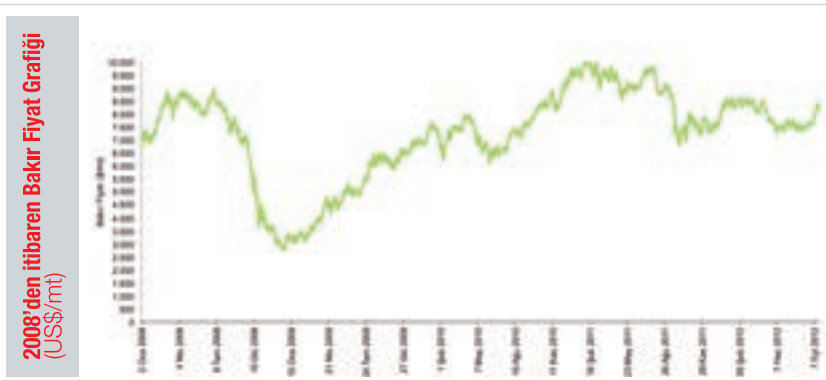
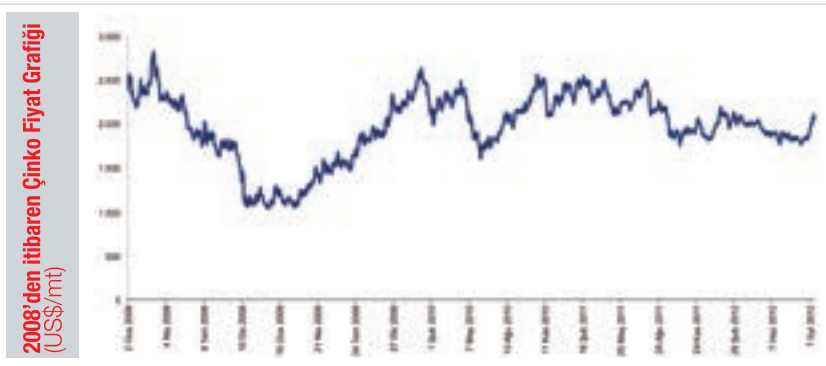
Bu yılki Metal Üretimi şu ana kadar çok iyi gitti ve cevher tenorunun beklentilerden yüksek olması sayesinde bu yılki hedeflerimize doğru ilerlemekteyiz. Yeraltı cevher üretiminde şu an biraz gerideyiz fakat 1,2 milyon ton olan üretim hedefimize yıl sonuna kadar EMNİYETLİ bir şekilde ulaşma hedefimizi korumalıyız. Hedefimizden biraz geride kalmamızın bazı nedenleri var. En büyük neden ikincil Bilyeli Değirmenin mekanik arızasıydı. Yer üstündeki bir ekipman parçası arızasının maden üretimini nasıl bu denli yavaşlattığını görmek bana ilginç geliyor, fakat, bu yavaşlama oldu. Bu da madencilığın ne kadar karmaşık bir iş olduğunu, kaderleri ve performansları birbirlerine bağlı olduğu için her bir iş birimi arasındaki ekip çalışmasının ne kadar önemli olduğunu gösteriyor.

Ne yazık ki şu ana kadar yeni bir Toplu İş Sözleşmesi yapmak üzere işçi temsilcileriyle görüşmelere başlayamadık. Bu gecikmenin nedeni sendikanın hükümetten izin alamamasıdır ve bu gecikmelerin ÇBİ'nin lehine olmadığını tekrarlamak isterim. Görüşmelerin, başladıktan sonra birkaç ay içinde sonuçlanacağını umuyorum. Kısa süre önce çalışanlarla yaptığım toplantıdaki görüşmelerden edindiğim izlenimlere göre Şirket yönetimimiz ile çalışanlar arasında Şirketimizin sunabilecekleri hakkında farklı beklentiler olduğu aşikâr ve fikrimce, görüşme sürecinde neler elde edilebileceğine dair gerçek dışı beklentileri olan az sayıda çalışmamız var. Şirket yönetimimiz, maden ve şirket ömrünü uzatmak ve güvence altına almak için dengelenmesi gereken bütün faktörleri, kısıtlamaları ve etkileri iyi bir şekilde değerlendirebilecek pozisyonda. Çalışanlarımızın refahını düşünüyoruz ve çalışanlarımızın geleceğini güvence altına alabilmemizin en iyi yolu güçlü ve varlığını idame ettirebilen bir şirket sunabilmektir. Çalışanlarımızın birçoğunun başka yerlerde çalışma fırsatına sahip olduğunu görmek güzel ve anlıyoruz ki ÇBİ çalışmak için çok iyi bir şirket ve bu şirket mümkün olduğunca uzun bir süre var olmayı hak ediyor, zira bizim sunduğumuz iş ortamına alternatifler ÇBİ ile mukayese edilemez.

Bu yılın geri kalan kısmında da lütfen işinize odaklanın ve emniyetli bir çalışma için özel gayret gösterin.

Kolay gelsin...

Iain Anderson

4 KAPAK

ÇBİ DOĞAYI KORUMADA
ÜZERİNE DÜŞENİ YAPIYOR

10 PROJE

“YENİLİKÇİ OPERASYON PROJESİ”
EKİM AYINDA BAŞLADI

11 ÇBİ'DE YENİLİKLER

12 GEZİ

İSPİR GEZİSİ VE DAĞDA PİKNIK
YAPMANIN PÜF NOKTALARI

14 KISA KISA

ÇBİ'DEN KISA KISA HABERLER

19 İNSAN KAYNAKLARI

ARAMIZA HOŞGELDİNİZ

Sahibi:

Çayeli Bakır İşletmeleri Adına Iain Anderson

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Ercan Balcı

Genel Yayın Yönetmeni: Azmi Karaveli

Editör: Mustafa İnanç

Art Direktör: Şengül Gökhan Sungur

Tasarım: Helikon İletişim

Tel: 0212 251 48 46

www.helikoniletisim.com

ÇAYELİ BAKIR İŞLETMELERİ A.Ş.

Genel Müdürlük

P.K.42 Çayeli 53200 RİZE Türkiye

Tel: + 90 (464) 544 15 44

Faks: + 90 (464) 544 64 50

Yerel - Süreli yayın

ÇBİ DOĞAYI KORUMADA ÜZERİNE DÜŞENİ YAPIYOR

ENERJİ YÖNETİM EKİBİMİZ,
VERİMLİLİK PROJELERİNDEN
TASARRUF BİLİNCİ
YARATMAYA, ENERJİ TEMİN
MALİYETLERİNİN
DÜŞÜRÜLMESİNDEN ENERJİ
İZLEME SİSTEMİ
OLUŞTURULMASINA KADAR
BİRÇOK ALANDA ÇALIŞMALAR
YÜRÜTÜYOR.

“ENERJİ TASARRUFU YAPMAK HEPİMİZİN GÖREVİ”

ENERJİ YÖNETİM EKİBİ'NİN KURULUŞ AMACI VE ÇALIŞMALARINI ŞİRKETİMİZİN
ENERJİ YÖNETİCİSİ GÖNÜL ULUĞTAN ANLATTI.

Şirketimiz neden

Enerji Yönetim Ekibi kurdu?

Ülkemiz kanunlarına göre, 1.000 TEP (Ton Eşdeğer Petrol) üzerinde enerji tüketen her işletmenin enerji yöneticisi ataması, kullanılan tüm enerji tür ve miktarlarını devlete raporlaması ve enerji tüketimini azaltacak iyileştirme projeleri yapması gerekmektedir. Türkiye, Kyoto Protokolü'ne imza atmış ve global ısınmayı önlemek için sera gazı salınımını azaltma taahhüdünde bulunmuştur. Bu taahhüt, kanunlardaki değişikliğin çıkış noktasıdır. Şirketimiz doğayı korumada üzerine düşen görevi yapmak ve her gün artan enerji maliyetlerini aşağı çekmek istemektedir.

ÇBİ'de kullanılan enerji türleri nelerdir?

ÇBİ'de elektrik ve mazot kullanılmaktadır.

Basınçlı hava hattında 10 mm çapındaki bir deliğin 30 kW enerjiye ve yılda 60 bin TL'ye mal olduğunu biliyor musunuz?

ÇBİ'de yıllık elektrik ve mazot maliyeti nedir? Doğaya yaydığımız karbon salınımı ne kadar?

2011 elektrik maliyeti 18 milyon TL, mazot maliyeti ise 6 milyon TL'dir. Bu enerjilerin üretiminde ve tüketiminde doğaya saldıığımız CO₂ yılda 50 milyon kg'dır.

Hedeflenen enerji tasarruf miktarı nedir? Halen ne durumdayız?

İnmet'in 5 yıllık enerji hedefi, 2007 değerlerine göre ton başına saldıığımız karbon miktarını yüzde 10 aşağı çekmektir. Ton başına kullanılan mazot miktarında bu hedef tutturulmuş durumdadır. Fakat elektrik tüketiminde hedefin altındayız. Bu hedefe ulaşmak için 220 kW sabit bir yük azaltımına ihtiyacımız var.

Enerji Yönetim Ekibi'nde kimler görev alıyor?

Bakım Bölümü'nden ben ve Muhammet Durmuş, Mill Bölümü'nden Nihan Şahin, Maden Bölümü'nden Murat Güreşçi ve Süleyman Boncukçu, SHE Bölümü'nden ise Fatih Çoban.

Enerji Yönetim Ekibi hangi alanlarda çalışmalar yapıyor?

Enerji tasarrufu ve verimlilik projeleri, enerji tasarruf bilinci yaratma, enerji temin maliyetlerinin düşürülmesi, enerji izleme sistemi, enerji şirket politika ve prosedürlerinin oluşturulması, sera gazı azaltımı ve benzeri çalışmalar.

Enerji tasarrufuyla ilgili fikirleri nasıl temin ediyorsunuz?

Bölümlerin enerji yöneticileri kendi ekipleriyle görüşmeler yapıyor ve beyin fırtınası toplantıları düzenliyor. Gelen fikirleri tasnif edip,

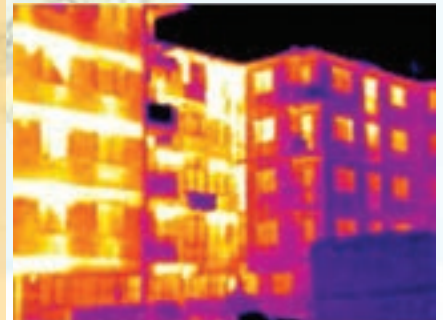
Pompalarda akış 2 kat arttığında, kullanılan elektriğin 8 kat arttığını biliyor musunuz?

öncelik belirleyerek üzerinde çalışıyoruz. Teknolojideki yeni gelişmeleri takip ediyoruz. Kanunen dört yılda bir, yetkili bir firmaya enerji etüdü yaptırmamız gerekiyor. Yıl sonuna kadar bu etüdü ilk fazının bitmesini öngörüyoruz. Bu çalışmanın sonucundan önemli iyileştirme fırsatlarının çıkmasını bekliyoruz.

Enerji tasarruf projeleri ne zaman ve nasıl hayata geçiriliyor?

Tasarruf fikrinin uygulamaya konması için büyük yatırımlar gerekmiyorsa hemen hayata

Türkiye'de binaların yalıtım sorunu yüzünden her yıl 10 milyar TL'lik enerjinin sokağa atıldığını ve karbon salınımı ile çevreyi kirletmeye devam ettiğini biliyor musunuz?

Evlerin termal kamera görüntülerinde 'açık renkler' ısı kaçaklarını göstermektedir.

geçiriliyor. Yatırım gerekiyorsa ve proje kendini altı aydan önce ödüyorsa, hemen AFE yazıp yönetimden bütçe istiyoruz. Temin edebilirsek proje uygulanıyor. Geri ödeme süresi bir yıl ve daha uzun olan projelerde ise iş bir sonraki yıla bütçeleniyor. Yapılan her değişiklikte MOC (Değişim Yönetimi) izinlerinin alınması ve proje yönetim kurallarına uyulması gerekiyor.

Ne tür davranış değişiklikleri ile enerji tasarrufu yapabiliriz?

İlk aklıma gelenler şunlar: İhtiyaç duyulmayan aydınlatmaları ve klimaları kapatarak, su ve basınçlı havayı israf etmeyerek, boştaki ekipmanı stop ederek, iş makinelerini kişisel ulaşım için kullanmayarak, ihtiyaç duyulmayan ekipmanları kapatarak, işe servisle gelerek enerji tasarrufu yapabiliriz.

Çayeli'ndeki HES'lerden biriyle anlaşma yapsak, maliyetimiz düşer mi?

Ülkemizde enerji üretim ve dağıtım işleri özelleştirildi. Örneğin, İzmir'deki özel üretici ile anlaşarsak, faturayı o üreticiye ödüyoruz, fakat işletmeye en yakın olan Çoruh barajından beslenmeye devam ediyoruz. Yani Çayeli'ndeki HES'lerle anlaşma yapmak, yakın olduğu için enerjiyi daha ucuz hale getirmiyor. Bu yılın başında birçok özel üreticiden teklifler aldık, enerji borsası (SGÖF) firmalarından teklifler aldık ve değerlendirdik. Devletin (TEİAŞ'ın) bize uyguladığı tarifenin mevcut şartlardaki en ucuz ve güvenilir enerji temin yöntemi olduğunu gördük. Enerji piyasası, tarifeler, kanunlar çok hızlı değişiyor. Enerji Yönetim Ekibi olarak bu değişiklikleri ve olası fırsatları sürekli takip ediyor ve gündeme taşıyoruz.

Çalışanlarımıza vermek istediğiniz bir mesaj var mı?

Çayeli Bakır'daki iş arkadaşlarımdan çok sevdiğim bir özelliği var. Bir konuda iyi bir fikri varsa kendine saklamıyor, ödül beklemiyor. Bazen öyle muhteşem fikirler geliyor ki, böyle bir fırsatın bunca yıldır fark edilmemiş olmasına şaşırıyorum. Lütfen önerilerinizi Enerji Yönetim Ekibi ile paylaşmaya devam ediniz.

ENERJİ VERİMLİLİĞİNDE CHECK-UP'TAN GEÇİYORUZ

ŞİRKETİMİZDEKİ ENERJİ ETÜDÜ ÇALIŞMALARI HAKKINDA ÇBİ SABİT TESİS ELEKTRİK BAKIM MÜHENDİSİ MUHAMMET DURMUŞ'TAN BİLGİ ALDIK.

Enerji etüdü; işletmenin enerji verimliliğini ortaya çıkarmak için yapılacak ölçüm ve testleri kapsamaktadır. Bu testler sonucunda ekipmanlardan alınan veriler, olması gereken değerlerle karşılaştırıldıktan sonra gün yüzüne çıkacak tasarruf fırsatlarını değerlendirerek, enerji tüketiminin düşürülmesi amaçlanmaktadır. Bu etüt ile ÇBİ, enerji verimliliği bakımından bir "check-up"tan geçecek diyebiliriz.

Hepimizin bildiği gibi, mekanik ve elektrik sistemlerinin belli bir verimliliği vardır. Ekipmanın üretildiği yıl, yapıldığı malzemenin kalitesi, çalıştığı ortam koşulları, arıza ve bakım sayısı ile ekipmana etkiyen diğer aksanların kalitesi, vb. durumlar, sistemlerin verimliliklerini etkilemektedir. Verimliliği düşük bir ekipman da aynı işi yapmak için daha fazla enerji tüketmektedir.

Gelişen teknoloji ile, daha az enerji harcayıp daha çok iş yapan motorlar üretilmektedir. Konuyla ilgili Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, enerji tüketimini düşürmek için eski tip motorların üretimini durdurmakta ve yeni nesil motorların kullanımını, yönetmelik ve kanunlarla zorunlu hale getirmektedir.

ÇBİ olarak, hem yasal zorunluluğumuzu yerine getirmek, hem de enerji tüketimimizi azaltmak için bu konuda uzman bir firma ile enerji etüdü çalışmalarına başladık. Enerji etüdü kapsamında tüm ekipmanlar ölçüm ve testlerden geçirilerek enerji verimlilikleri belirlenecek. Sahamızdaki eski tip motorlar ile, birçok kere tamire giderek verimliliği düşmüş motorların olup olmadığı tespit edilecek. Sistemlerdeki yanlış seçimler, kaçaklar, yapısal bozukluklar gibi tüketimi arttıran etkenler araştırılacak. Ekipmanları daha verimli kullanmak için fırsat olup olmadığına bakılacak. Özellikle büyük güçlü motorlar ile enerji tüketiminde üst sıralarda olan sistemler incelenerek, büyük kazanım sağlanmaya çalışılacak. Bunlar arasında kompresörler, fanlar, motorlar, pompalar, ısıtma ve soğutma sistemleri, aydınlatma sistemleri öne çıkmaktadır.

Etüt sonunda, ÇBİ'deki enerji tasarruf fırsatları, bunlar için yapılacak ve alınacak önlemler, projelerin kazanımları ve geri ödeme süreleri ile ÇBİ'ye etkileri ortaya çıkacaktır. Enerji etüdünü, bu yılın sonuna kadar bitirmeyi hedeflemekteyiz.

“ENERJİ TASARRUFUNDA FARKLI VE YENİ FİKİRLERİN ARAYIŞI İÇİNDEYİZ”

ENERJİ YÖNETİM PROJESİ'Nİ, TESİS TEKNİK BAŞMÜHENDİSİ
A. NİHAN ŞAHİN'DEN DİNLEDİK.

Enerji Yönetimi Projesi'nde ilk olarak, tesis bünyesinde üretim kalitesi ve miktarı düşürülmeden, ürün başına tüketilen enerji miktarını azaltarak “Aynı iş daha az enerjiyle nasıl yapılabilir?” ve “Nasıl enerji tasarrufuna ulaşılabilir?” sorularına cevap arayışına başlandı. Bunun paralelinde, tesis içinde toolbox ve toplantılarla enerji tasarrufunun önemine değinildi ve her bir öneri kaydedilerek plan oluşturuldu.

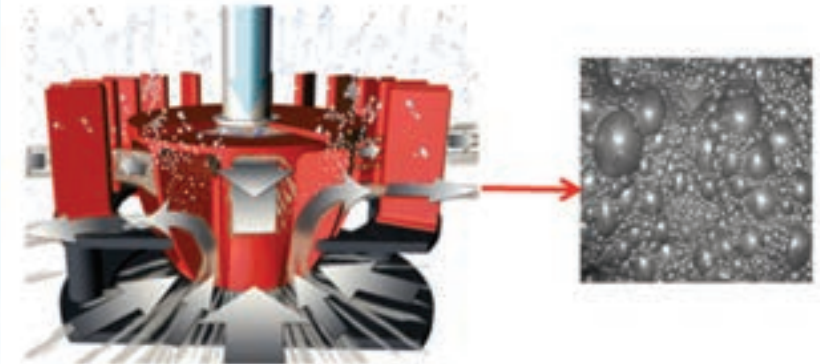
Enerji türleri içerisinde elektrik enerjisinin maliyeti oldukça yüksek. Tesis bünyesinde tüketilen elektriğin toplam ÇBİ elektrik tüketiminin üçte ikisini kapsamı motivasyon kaynağımız oldu. Parçadan bütüne doğru bakarak, tasarruf hedefi kapsamında pasta dilimindeki büyük payı tesis olarak biz almaya çalıştık. Aynı işi daha az enerjiyle yapabil-

me bakış açısı ile, flotasyonda büyük kapasiteli motorlardan olan çinko devresi kaba flotasyon hücrelerinin karıştırıcılarında farklı bir dizayn kullanıldı. Bu çalışma ile hem daha etkin bir karışım ortamı oluşturularak verimde kazanım, hem de elektrik tüketiminde yüzde 50 oranında tasarruf sağlandı. İlgili kazanımları tanımlarken, akış noktalarından numune alarak verim analizi oluşturuldu ve vardiyada ampermetre sayacındaki veriler kaydedildi. Bu oran, maliyet anlamında verim kazanımının yanı sıra elektrik verimliliğinde de yılda 50.000 USD tasarruf elde edilmesini sağladı.

Gereksiz harcanan enerjiyi ‘kaybedilen para’ olarak düşündüğümüzde, tesis içinde kapasitesi yetersiz olduğu için aynı anda çalışmak zorunda kalan ana ve yedek ekipmanlar tanımlandı. Böylece, kapasite arttırımı için plan oluşturma aşamasına gelindi. Gereksiz enerji tüketiminin ve kayıplarının azaltılması için fırsat

noktalarından bir diğeri de konveyör bantlardaki havalı sıyırıcılardı. Hava kullanımı yerine başka dizaynların arayışı içerisine girildi. Bakım Bölümü'nün de desteğiyle bu konu gündeme taşındı ve yeni tip sıyırıcı için plan oluşturuldu. Diğer bir tasarruf imkanı ise, pahalı enerji kullanım saatlerinde durdurma imkanımız olan ekipmanları kapatıp diğer saatlerde çalıştırılmasının planlanmasıydı. Örneğin, kireçhane ve filtre bölgelerinde üretimde planlama yaparak, çalışma saatlerinin düzenlenmesi ve bunu kayıt altına alarak toplam kazanımın belirlenmesi hedeflendi. Tüm bu çalışma ve planlamalar doğrultusunda enerjiden elde edilen tasarruf miktarlarını arttırmayı daha güçlü yatırımlar için bir birikim fırsatı olarak görmeye başladık. Daha farklı ve daha yeni fikirlerin arayışı içinde olmaya devam ediyoruz. Bu vesileyle, gösterilen hassasiyet ve oluşan bilinç için tüm tesis ekibine teşekkürlerimi sunuyorum.

Tasarruf sağlayan yeni tip karıştırıcı

MOBİL ARAÇLARDA ENERJİ TASARRUFU

Mobil araçlarda enerji tasarrufuna yönelik çalışmaları, Mobil Ekipmanlar Başmühendisi İbrahim Kırdan bizlerle paylaştı:

“Yeraltında kullanılan delici ve robotlarda iyi aydınlatma yapması için 220 V-500 W’lık projektör kullanılıyordu. Delici araçlarımızın ön tarafında ortalama 3 adet, robotlarımızda ise önde 3, arkada 1 adet olmak üzere toplam 4 projektör bulunmaktaydı. 4 adet projektör 500 W’tan 2000 W demektir. 2000 W ise, evlerimizde ısınmak için kullandığımız bir elektrikli ısıtıcının harcadığı elektrik miktarıdır. Projektörler, aşırı elektrik tüketimi yanında aşırı ısı da ürettiği için sık sık bozulup arızalanmaktaydı. Sorunumuza çözümler aramaya başladık. Düşük enerji tüketimi ile aynı aydınlatmayı yakalamak çok zor bir işti. Alternatif aydınlatma için ilk önce LED lambaları denedik. 30 W gibi düşük bir tüketimle aynı aydınlatma değerlerini yakaladık, fakat başka sorunlarla karşılaştık. Araştırmalarımıza devam ederken, Andrew Bey’in de önerisi ve desteği ile HID lambaları denedik ve çok iyi sonuçlar aldık.

Yıllık elektrik tasarrufumuzu kabaca şöyle hesaplayabiliriz: Bir araç, eski projektörlerle yapılan 15 saat aydınlatmada, saatte 2000 W’lık tüketim ile günlük 30 kW ve yıllık yaklaşık 9000 kW elektrik tüketmektedir. Aynı araç, HID lamba ile, saatte 140 W’lık tüketim ile günlük 2,1 kW ve yıllık 630 kW elektrik tüketmektedir. Araç başına yıllık kazanç yaklaşık 1.000 USD’dir. (Projektör yerine HID kullandığımız toplam 14 aracımız var). 14 adet iş makinasında, 220 V-500 W projektörler yerine 24 V-35 W HID lambalar kullanarak, elektrik voltajını emniyetli seviyeye indirmeyi de başardık. 220 V yerine 24 V ile çalışma ve operatör görüşünün artmasından gelen emniyet, elektrik tasarrufu, ve projektör arızalanmalarının azalması ile sonuçlanan güzel bir proje yaptığımızı düşünüyorum.”

DOĞAYA KATKIDA BULUNUYORUZ

Enerji tasarrufu adına neler yaptıklarını Maden Bölümü’nden Pitram Amiri İdris Yazıcı şöyle anlattı:

“Yeraltında enerji tüketimi anlamında en önemli kalem havalandırma fanları. Uzaktan kumanda edilen toplam 1.500 kW/h gücündeki fanların yıllık enerji harcama potansiyeli 2,6 milyon TL. PITRAM ve Fan Kontrol Sistemi sayesinde havalandırma fanlarını 7/24 takip ediyor, çalışma olmayan yerlerdeki fanları kapatıyoruz. Patlatma öncesi tüm fanları durdurarak, hem enerji tasarrufu sağlıyoruz, hem de fan kanatlarının ve fan tüplerinin hasarlanmasını önüyoruz. PITRAM ve Fan Kontrol Sistemi sayesinde maden içerisindeki hava kalitesini gerçek zamanlı takip ederek, çalışanlarımıza daha sağlıklı bir çalışma atmosferi sağlamış oluyoruz. Ben ve diğer PITRAM amiri arkadaşlarım bu şekilde doğaya katkılarımız olabildiği için gurur duyuyoruz. Uzaktan kumandalı olmayan toplam 500 kW/h gücünde küçük fanlar da var. Bunların yıllık enerji harcama potansiyeli 850 bin TL. İlgili bölgede çalışma yoksa kapatılması gerekiyor. Bu konuda tüm çalışanlarımızın duyarlılığına ihtiyacımız var.”

MACUN DOLGU TESİSİ ENERJİ VERİMLİLİĞİ ÇALIŞMALARI

MACUN DOLGU THICKENER ALT AKIŞ POMPASI KAPASİTE ARTTIRIMI

Tesisimizde, Macun Dolgu Thickener Alt Akış Pompası'nın kapasitesi artırıldı ve daha katı malzemenin basılması sağlandı. Bu değişimin sonucu olarak tesisteki verimlilik

arttı ve yılda 31.000 USD'lik enerji tasarrufu, 20.000 m³'lük temiz su tasarrufu sağlanmaya başlandı.

Nurer Kandemir, Ahmet Sönmez, Turgay Aktaş, Ferit Ekren, Recep Latifoğlu ve PF Operatörleri bu sürecin başlatılması ve tamamlanmasında güzel bir ekip çalışması sergilediler. Prosesteki verimsizliği fark ederek öneriyi gündeme taşıyan Nurer Kandemir konuyu daha detaylı olarak anlattı:

“Macun Dolgu tesisinde yanlış bir uygulamanın yapılmakta olduğu gözlemlendi. Tesise çamur sağlayan tankta çamurun yoğunluğu kimyasal kullanılarak artırılıyor, ancak tesise transfer edilirken yoğunluğu su katılarak düşürülüyordu. Konu araştırıldığında şunu gördük: Yoğun malzemede pompa aşırı akımdan arıza veriyor ve boru hattını tıkama endişesi yüzünden pompa emişine temiz su bağlanıyordu. Bunun üzerine, öncelikle pompa, motor, boru hattı incelendi ve moturun bir üst kW ile değiştirilmesi sağlandı. Büyük motora rağmen operatörlerin endişeleri sürdüğü için, tüm ekip olarak davranış değişikliği sağlanması konusunda takipçi olduk. Daha yoğun malzeme pompalanan Macun Dolgu tesisinde, iki filtre yerine tek filtre kullanılarak sürelerde artış sağlandı. Bu değişim tesis verimini arttırdığı için, elektrikten ve sudan tasarruf edildi. Ayrıca filtre bezi değişim maliyetlerine de olumlu yansıdı.”

MACUN DOLGU TESİSİ KOMPRESÖRÜ'NDE YAPILAN İYİLEŞTİRMELER

Yatırım gerektirmeyen bazı basit çözümlerle yılda 10.000 USD'lik elektrik tasarrufu sağlanmaya

başlandı. Sorunları ve fırsatı tespit eden ve gerekli iyileştirmeleri bizzat hayata geçiren Sabit Tesisler Yer Üstü Elektrik Teknisyeni Şeref Sandıkçı'dan iyileştirme çalışmalarıyla ilgili bilgi aldık:

“Tesis bakımında veya duruşta olduğunda, kompresör yüksek bir şekilde enerjili kalıyordu ve elektrik tüketiyordu. 15 dakika boyunca yüklenmiyorsa, kompresörün tamamen durması sağlandı. Böylece yılda 10.000 USD'lik enerji tasarrufu sağlandı.

Kompresörün yüke girip çıkma set değerleri 6,7- 7 bardı. Çok yakın değerler yüzünden sık sık yüke girip çıkıyor ve verimsiz bir durum oluşturuyordu. Bunlar 6B ve 7B set değerine çekildi. Kurutucu görev yapmadığı için hat by-pass edilmişti ve kompresör ince bir hat üzerinden tesisi besliyordu. Boru çapı büyütüldü ve maden tarafından sağlanan havanın vanası kapatılarak kilitlendi.

Bu iyileştirmelerle, enerji tasarrufuna ilave olarak tesisteki hava yetmezliği sorunu da çözülmüş oldu. Yeraltı kompresörlerinden besleme yapılmadığı için, yeraltında hava yetmezliği yüzünden üretim kayıplarının azalması sağlandı.”

“YENİLİKÇİ OPERASYON PROJESİ” EKİM AYINDA BAŞLADI

Yoğun analizler sonucunda geliştirilen, işletme maliyetinde tasarruf sağlanmasına ve işletilebilecek hammadde hedeflerinin gerçekleştirilmesine yönelik “Yenilikçi Operasyon Projesi” Ekim ayında başladı. ÇBİ ve Celerant Danışmanlık Ajansı'nın çalışanlarından oluşturulan ortak bir ekibin geliştirdiği proje özette şunları hedefliyor:

- Maden üretiminde, daha yüksek verim ve üretim iyileştirmeleri ile elde edilmesi düşünülen yüzde 5-8'lik artış
- Bakım çalışan ve amir verimlilik artışı ile beraber, parça değişim maliyetlerinde yüzde 5-10'luk düşüş
- Cevher işleme tesisinde ton başına yüzde 2-5'lik daha az enerji kullanımı

Proje uygulamasının toplam 42 hafta sürmesi bekleniyor. Bakım ile ilgili iyileştirmelerin 26 haftada, madendeki iyileştirmelerin ise 42 haftada sağlanacağı tahmin ediliyor. Projenin sonunda, ÇBİ proje liderleri ile birlikte çalışmak üzere Celerant yetkilileri ÇBİ'ye iki ziyaret daha gerçekleştirecek. Bunun amacı, projeden sağlanacak olan yararların sürdürülebilir hale getirilmesi.

Projenin oluşmasına yol açan faktörler

Analiz sürecinde, aşağıdaki olguların söz konusu projenin doğmasına yol

açan temel faktörler olduğu saptandı:

- **Üretim maliyetindeki artış eğilimi:** Üretim artışına ek olarak, son üç yılda üretim maliyetinde de bir artış eğilimi olduğu görülüyor.
  - **Üretim açısından cevher konsantresi kalitesinde değişim:** Çayeli cevher mineralojisi zamanla değişiyor ve sonuç olarak değişik tip cevher, değişik konsantre ortaya çıkıyor.
  - **Dünya metal fiyatlarındaki muhtemel darboğaz:** Fiyatlar kısa süre önce zirve yaptı ve bundan böyle muhtemelen bir düşüş yaşanacak. Brüt marj darboğazlarını atlatmak için hazır olunması gereği hissedildi.
- Bu olgular ışığında ÇBİ, maden sanayiindeki tüm olası senaryoları da dikkate alarak, sürdürülebilir iş hacmi artışını sağlamayı ve maliyeti düşürmeyi amaçlıyor.

Proje ortak ekiplerinin çalışma alanları

Proje çerçevesinde, aşağıdaki alanlarda ÇBİ ve Celerant tarafından ortak ekipler oluşturuldu:

- **Maden optimizasyonu**
Yeraltında trafik yönetimi, verimli vardiya oluşturulması ve maden işleme tesisindeki entegre iş takvimi yoluyla maden üretiminin geliştirilmesinden sorumlu. Artan hammad-

de işletimi, üretim birim maliyetini düşürecek ve gelir getirisini hızlandıracak.

• Bakım etkinliği

Verimliliğin geliştirilmesinden ve bakım faaliyetinin etkinliğinden sorumlu. Bu da verimliliği geliştirecek, ekipman kullanılabilirliğini arttıracak ve bakım maliyetini düşürecek.

• MCRS

(Yönetim Kontrolü Rapor Sistemi) Entegre performans yönetim sistemi oluşturulmasından sorumlu. Amacı, gelişmeleri yönetmek ve bakımda, tesiste ve madende sürdürülebilir davranış değişikliğini sağlamak.

• Program yönetim ofisi

İlerleme ve sonuçları izlemek, Celerant tarafından desteklenen ve yalnızca ÇBİ tarafından yürütülen iş akışları arasındaki ilişkileri yönetmek ve koordine etmekten sorumlu.

“Yenilikçi Operasyon Projesi”nin iki ana amacı var:

- Daha iyi verimlilik sağlamak üzere, davranışların değişimi yoluyla ÇBİ'nin geçtiğimiz yıllarda karşılaştığı maliyet bazındaki artışların geriye çevrilmesi
- Maden üretimini arttırmak (işlenecek hammaddenin artışı)

Proje personeli ve organizasyonu

Proje ÇBİ ekipleri tarafından yönetilecek, Maden ve Bakım projelerinde Celerant ekip üyeleri de yer alacak. Diğer Mill ve MRO (Bakım-Onarım Tedarik) projelerinde ise Celerant ekip üyesi bulunmayacak, ama projeler Celerant proje yöneticisi tarafından yönlendirilecek ve kontrol edilecek. Proje liderleri ve iş ekibi tam-zamanlı olarak çalışacak; diğer ekip üyelerinin zamanı ise yüzde 5-10 civarında olacak.

- **Proje yöneticisi** (Proje planlama ve ekip yönetimi; İlerleme ve sonuçların izlenmesi; Günlük gözden geçirme toplantılarının yapılması; Yürütme Kurulu ve kilometre taşı hazırlığı)
- **İş ekibi** (Geliştirme ekip hazırlığı ve kolaylaştırma; Yerel ekip eğitimi ve iletişim; Kurulum-uygulama takibi ve koçluk)
- **Geliştirme ekibi üyeleri** (Geliştirme ekibi toplantı hazırlık-

ları; Eğitim zamanları ve atölye çalışması katılımı; Geliştirme ekibi eylemleri ve takibi)

- Geliştirme ekibi destekçileri (Geliştirme ekibi güncellemeleri; Yönetim kurulu toplantıları; Yerel temerrüt alışlar ve problem çözümü)
- Kilometre taşı toplantısı katılımcıları (Yönetim kurulu katılımı)

ÇBİ'DE YENİLİKLER DEVAM EDİYOR

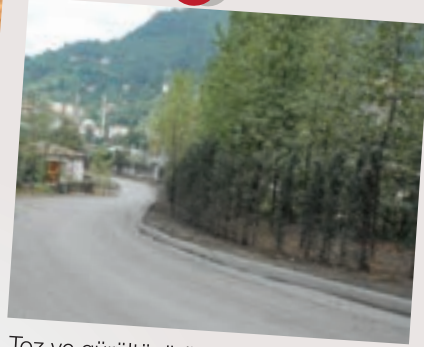
ÇBİ bünyesinde hepimizin gözlemleyebileceği gibi hummalı bir çalışma var. Bu yenilikleri sizlerle paylaşmak istedik.

Bakım önünde, yağlı suyun ayrıştırılması ve sıfır deşarj için mobil ekipman kuruldu.

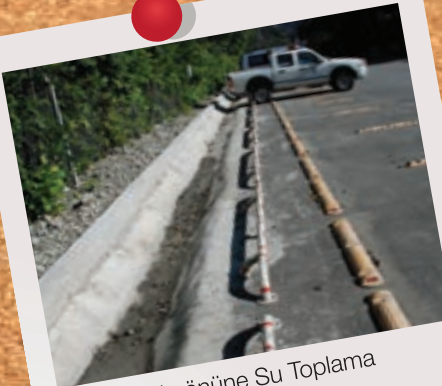
Ambar arkasındaki yol, stok sahasına çıkan yol ve hurda sahasının yolu asfaltlandı.

Toz ve gürültüyü önlemeye katkı amacıyla, stok sahasına giden yol üzerine leylandı ağaçları dikildi.

Evsel atık su arıtma sistemi yeniden düzenlendi.

Ana Ofis'in önüne Su Toplama Kanalı yapıldı.

Laboratuvar önüne beton döküldü, numune ve atık alanı için sınırlar belirlendi.

Sağlık Ünitesi, Etaş binasının altındaki yeni yerine taşındı.

Tozları önleme amacıyla, stok sahasına Su Spreyleme Sistemi kuruldu.

Kanal temizleme ve foseptik çalışmaları gerçekleştirildi.

Dış İlişkiler Departmanı, Madene Yakın Evler Ofisi'nin yanındaki yeni yerine taşındı.

İSPİR GEZİSİ VE DAĞDA PİKNIK YAPMANIN PÜF NOKTALARI

“Gezimizin çok eğlenceli geçtiğini söyleyebilirim. Havanın güzelliğinden, soluduğumuz havanın temizliğine, gördüğümüz manzaraya ve yediklerimize kadar her şey son derece keyifliydi.

İkizdere Vadisi’nden Sivrikaya Yaylası’na ulaştığımızda saat sabahın yedisiydi. Kahvaltımızı burada Vali, Belediye Başkanı ve Emniyet Müdürü’nün de hazır bulunduğu protokol grubu ile yaptık. (Şanslı günümüzdü, bizi de protokolden zannedip çok iyi ağırladılar!) Üçoluklar mevkiinde 5 kilo kirazımızı soğuk su ile buzlatıp yedik, böylece biraz kanımızı sulandırmış olduk. Sonra Gölyurt geçidinden Erzurum yakınlarına kadar indik. Balık tutmak için dereye girdik ve yaklaşık 4 saat süreyle akşam yiyeceğimiz kadar balık tuttuk. Yiyemeyiz dediğimiz balıklar yarım saatte buhar oldu!

Akşam İspir’de konakladık. Ertesi güne çok güzel bir kahvaltı ile başladık. Dönüş yoluna geçtik ve finali İkizdere’de kavurma yiyerek yaptık. Herkesin bu geziden büyük keyif aldığı gözlerinden okunuyordu. Her geziden keyif alamazsınız, bazen sıkılır, ‘keşke evde otursaydım’ dersiniz. Çünkü bir geziye çıkıyorsanız, bundan keyif almanın da şartları vardır. En önemli soru şu: Nereye gidiyorsunuz, pikniğe mi, dağa çadır kurmaya mı, dereye balık tutmaya mı?

Dağa gidiyorsanız, ekibinizde Ali Can gibi tecrübeli çok iyi bir dağcı olacak. (Her ne kadar bizi güneş konusunda uyarmamış olsa da... Dağda o güneşin altında istakoz gibi kızardık!) Zorlu şartlardan geçecekseniz, bir arazi aracı ve Kıvanç gibi iyi bir sürücü şart. Kıvanç ve Ali gibi iki dağcı varsa ekibinizde, ekipman ve araç-gereç derdiniz de olmaz, çünkü bağajlarında dağ için gerekli bütün malzemeler bulunur. Eğer alabalık yemek istiyorsanız, Ali Can gibi çok iyi bir oltacınız olacak, gittiğiniz yeri avucunun içi gibi bilecek, mesela alabalıklar ne yer, ne içer, ne zaman hava almaya çıkar hepsini bilecek; bir de Ömer Nabi gibi yardımcısı olacak. Hatta balıkları oltadan toplamak için Sadık gibi (top toplayıcı misali) bir yardımcı bulunması da faydalı olur.

Ahçınız iyi olacak; eski grubumuzda Nejdet iyi bir ahçıydı ve eksikliğini hissettik. Bu kez Ali Can gibi iyi bir balık pişirenimiz vardı yanımızda. Eğer böyle bir ekiple geziye giderseniz, malzemeniz de bol olmalı. (Mesela 7 kişi gibi görünsek de, ekibin maaşallah 20 kişilik yemek yiyebilme kapasitesi vardı!) Bu arada, Şinasi gibi iyi bir kahvaltı altyapısı organize eden ekip üyesi bulunması da faydalı olur. Öyle ki, kavurma ve menemen yaptığında parmaklarınızı yersiniz.

Yapılan işlere 112 Acil Servis'i andıran şekilde müdahale eden Sultan gibi biri de olmalı yanınızda. Domates doğranacak, balık temizlenecek, salata yapılacak... Sultan açıkçası gezinin organizasyonel merkeziydi. Sofrayı kurup kaldıracı, çayı demleyen, bulaşıkları anında halleden, arabaya eşyaları yükleyip boşaltan, herkesin her an seslendiği Kıvanç gibi bir cengaveriniz de olmalı ekipte. (Herkesin yeri ayrı, ama Kıvanç gibi biri yoksa o ekipte, bence dağa pikniğe hiç gitmeyin.)

Neticede gülmek eğlenmek istiyorsunuz, mutlaka Şinasi gibi biri de ekibinizde yer almalı. (En önemli ikinci nokta da bu, biri ekip üyelerini her zaman güldürebilmeli, yoksa sıkılırsınız.) Dünya ile irtibatınızı koparmak istemiyorsanız, Facebook, Twitter bağlantınızı sağlayacak Sadık gibi bir bilgi-foto aktarma istasyonunuz mutlaka olmalı."

“2012 TOPLUM KAPASİTESİNİ GELİŞTİRME EĞİTİMİ PROJESİ” TAMAMLANDI

Çayeli Bakır'da geleneksel hale gelen eğitim projesinin üçüncüsü 2012 yılında gerçekleştirildi. Eğitimlere 7 Mayıs 2012 tarihinde başlandı, 5 Ağustos 2012 tarihinde ise planlandığı ve hedeflendiği gibi bitirildi. Daha önceki yıllarda 10 kişilik gruplarla eğitim yapılırken bu yıl düzenlenen eğitime 12 kişi katıldı. Amaç, işletmemizin çevresindeki işsiz ve vasıfsız gençleri eğitimlerden geçirerek, onları gerek ÇBİ'de, gerekse benzeri diğer endüstri kurumlarında çalışabilecek seviyede vasıflı, donanımlı ve yetkin duruma getirmektir. Eğitimini başarıyla bitirenler sertifikalarını aldılar. Gayet başarılı ve verimli olan eğitime katılanlar, kendilerine sağlanan bu imkandan dolayı şanslı olduklarını belirterek ÇBİ'ye teşekkür ettiler.

ÇBİ'DEKİ ÜNİVERSİTE PROJESİNİN BAŞARISI

ÇBİ'de dolgu maddesi üzerinde yapılan bir üniversite projesi, uluslararası tanınırlık kazandı. Proje çalışmasının, ÇBİ'de olduğu gibi başka yerlerdeki madenlerde de emniyet ve verimlilik konularındaki gelişmelere öncülük etmesi bekleniyor. Bu konuda Canadian Geotechnical Journal'da kısa bir süre önce yayınlanan bilimsel makale, “editörün en beğendiği yazı” ödülünü aldı. Editör, bizlerle paylaştığı e-mail'de şunları dile getirdi: “NCR Research Press ve Canadian Geotechnical Journal'ın bu yeni girişiminin amacı, özellikle çok kaliteli ve güncel önem arz eden makaleleri ön plana çıkarmak. Şükranlarımızı belirtmeye gelince, Kemal ve Joe'ya, mühendis ve operatörlere desteklerinden dolayı teşekkür etmek isteriz. Şunu tekrar belirtmek isterim: Ortaya koyduğunuz sıkı çalışmalar için çok teşekkürler, bunu organizasyonunuzla ve 'zorlukları yeneriz' tavrınızla başardınız. Çalışmalarınızın potansiyel etki ve önemini tanınması konusunda lütfen tebriklerimi kabul edin. İşçiler ve mühendisler bilsinler ki (Kazım, Murat Çamkıran ve diğerleri), yaptıkları işler Canadian Geotechnical Journal tarafından çok kaliteli ve güncel öneme sahip bulunmuştur. Kişisel olarak ise şunu söyleyeyim: Çayeli'nde geçirdiğim zaman, araştırma kariyerimin önemli bir kısmını oluşturdu ve gelecekte de ilişkimizin devam etmesini bekliyorum.”

İLK KEZ YERALTINDA İFTAR YAPILDI

İnsan Kaynakları İdari Şefi Sadık Şişman, yeraltındaki ilk iftar deneyimlerinde neler yaşadıklarını bizlerle paylaştı: “İK olarak İnsan Kaynakları Müdürü Fatih Koç, Eğitim Grubu Şefi İshak Öztürk ve ben yeraltına inip çalışanlarla beraber iftar yapalım istedik. Yeraltına birçok kez ziyaret amaçlı inmiştik, ama yaklaşık 600 metre derinlikte hiç iftar yapmamıştık. Bunun heyecanı ve orada olmanın verdiği his çok güzeldi. Yaklaşık 25 dakikalık bir yolculuktan sonra sığınma istasyonuna vardık. Çalışan arkadaşlarımız sofraya kurma hazırlıklarına biz vardığımızda başlamışlardı bile. Yemek dağıtımının ardından hep beraber iftar saatini beklemeye başladık. O arada espriler art arda geliyordu. 'Yeraltına biraz torpil olmaz mı, iftarı beş dakika daha erken açamaz mıyız?' gibi. İftar saatine çok az kala vardiya amiri arkadaşımız Emin Bey telsizle yer üstüne 'Durum nedir?' diye sorunca yukarıdan gelen 'Merak etmeyin kulağım hocada' türünden bir cevap gülüşmelere neden oldu. Sıcak bir ortamda hep beraber iftarımızı keyifle açtığımız bu zaman diliminde ilk yeraltı iftar deneyimimizi de yaşamış olduk.”

ÇBİ EKİBİ OFFROAD YARIŞMASINA KATILDI

Ardeşen Offroad Kulübü'nün düzenlediği Uluslararası Offroad Yarışması 15 Temmuz'da Ardeşen Fırtına Vadisi'nde gerçekleştirildi. 34 aracın start alıp 19'unun bitiş çizgisini gördüğü yarışı Genel Muhasebe Memuru Kıvanç Gümüşler şöyle anlatıyor:

"Yarışmaya Genel Müdürümüz İain Anderson, Dış İlişkiler Departmanı'ndan İnşaat Koordinatörü Güven Ekşioğlu, tedarikçilerimizden Altın Yıldız fren sistemlerinin sahibi İsmail Yıldız ve ben, üyesi bulunduğumuz Rize Offroad Kulübü bünyesindeki toplam 12 araçlık bir konvoy ile katıldık. Araçlarımızdan üçü yarışa iştirak etti ve birinde de ÇBİ logosu vardı. Zor bir parkur olmasından dolayı amacımız yarışı bitirebilmektir, bu amacımıza da zaten ulaştık. İki gün süren yarışlarda ilk gün büyük bir konvoy ile Ardeşen'de güzel bir tur atıldı. Ve konvoydan sonra bütün offroad severler ve kulüpler kamp alanına yerleşti. Daha sonra, Türkiye'de ilk kez düzenlenen Bayanlar Offroad Yarışı yapıldı. Tüm ısrarlarımıza rağmen Nihal Hanım'ı Rizoff adına yarışa sokamadık. Ama adımıza yarışan bayan yarışmacımız, her ne kadar büyük bir kaza yapsa da, yarışı hasarlı aracıyla bitirmeyi başardı. İkinci gün, gerçek yarışma araçları ve gerçek parkurda olan mücadelemizin günüydü. Benim de co-pilot olarak yer aldığım yarışma çok zevkli geçti. Kırılanlar, dökülenler, batanlar, ıslananlarla çok güzel bir offroad günüydü. En önemlisi de, bilinçsiz ve donanımsız yapılması durumunda ciddi tehlikeler yaşatabilecek bu sporun hiç kimsenin burnu bile kanamadan yapılmasıydı. Sakarya'dan çok sevdiğimiz bir arkadaşımız Memoğlu yarışı birinci tamamladı. Her kulüp başkanına iştirakleri için kulüpleri adına plaketler verildi. Yurt dışından iştirak edenlerle çok güzel dostluklar kuruldu. Türkiye'nin dört bir yanından gelen offroad severlerle keyifli bir etkinlik gerçekleştirildi. Ne mutlu görüp yaşayana!"

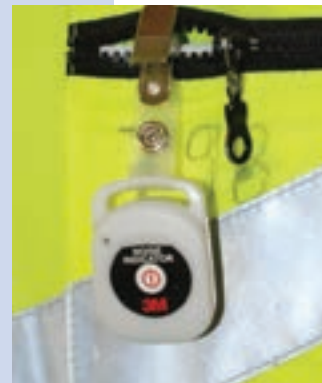

İSPANYOL GENÇLER ÇBİ'Yİ ZİYARET ETTİ

İNMET'in İspanya'daki şirketi Cobre Las Cruces'in Halkla İlişkiler Koordinatörü Maria Bocarando Gutiérrez liderliğinde bir grup öğrenci, öğretmenleriyle birlikte Çayeli Bakır'ı ziyaret etti. Cobre Las Cruces, bölgelerindeki gençlerin uzmanlıklarını desteklemek amacıyla "Cobrexploradores 2012" (Cobre keşfet 2012) programı çerçevesinde başka ülkelerdeki madencilik deneyimlerini göstermek üzere işletmemize bu ziyareti gerçekleştirdi. İki gün İstanbul'un tarihi mekanlarını gezen grup daha sonra Trabzon'daki Sümela Manastırı'na gitti. Gezinin son günkü programında ise ÇBİ'nin yeraltı ve yer üstü tesislerinin ziyareti yer aldı. Geziden ve özellikle yeraltı bölümünden çok etkilendiklerini belirten grup işletmemizden ve ülkemizden güzel anılarla ayrıldı.

GÜRÜLTÜ İNDİKATÖRÜ SHE TARAFINDAN KULLANILYOR

Gürültü İndikatörü, tüm çalışanların çalışma ortamlarındaki gürültü konusunda görsel olarak da "farkında" olabilmelerini sağlamak ve "kulak koruyucu" takmalarını teşvik etmek amacıyla kullanılıyor. Halen deneme amaçlı olarak 40 adet alındı ve bunlar Maden, Mill, Bakım, Emniyet, Mühendislik süpervizör ve liderlerine dağıtıldı. 1 Ağustos'tan itibaren sahada kullanılmakta olan indikatörler hakkında, gürültülü ortamlarda farkındalık yaratarak kulak koruyucu kullanımına destek olduğu ve özellikle bu tür ortamlarda çalışanlar tarafından talep edildiği şeklinde olumlu geri bildirimler alınıyor.

DUYARLI ÇALIŞANLARIMIZ PLAKETLE ÖDÜLENDİRİLDİ

Bazı çalışma arkadaşlarımız, işlerinde sergiledikleri yüksek hassasiyet sebebiyle Genel Müdürümüz İain Anderson tarafından plakette ödüllendirildiler.

Hüseyin Çalışkan

Madendere Tüneli içindeki hasarı tespit ederek ciddi bir üretim kaybını ve olası bir sel felaketini önlediği için.

Erdal Kaya

ÇBİ İlk Yardım Eğitim Merkezi'nden 30 Mayıs 2012 tarihinde aldığı sertifikalı eğitim sonrasında, 6 Haziran 2012'de işletme sahası dışında uyguladığı cesur ve başarılı ilk yardım müdahalesi ile kurtardığı hayat için.

Harun Fırlı

27-216 Toro kepçenin motor arızasının giderilmesi konusunda göstermiş olduğu performans ve hassasiyet için.

CITYBANK YÖNETİCİLERİNE SAHA GEZİSİ

Muhasebe çalışanlarımızdan Finansal Analist Teoman Eren ve Mill çalışanlarımızdan Tesis Başmühendisi Zafer Göller'in refakatinde işletme sahasını gezen Citybank çalışanları, ÇBİ ile işbirliği yapmaktan duydukları memnuniyeti dile getirdiler.

ÇBİ YÖNETİCİLERİNDEN VALİ ÇAKIR'A ZİYARET

Genel Müdürümüz İain Anderson, Genel Müdür Yardımcısı Sabri Altınoluk ve Kamu Makamları İletişim ve Güvenlik Müdürü Yavuz Altay, yeni Rize Valisi Nurullah Çakır'ı makamında ziyaret ederek 'hayırlı olsun' dileklerinde bulundular. Anderson, Vali Çakır'a ÇBİ hakkında bilgi verdi. Vali Çakır ise ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirerek, "Çayeli Bakır, ulaşılmış olduğu ihracat kapasitesi ile başta Rize'nin olmak üzere Türkiye'nin önemli değerleri arasında yer almaktadır. Bundan dolayıdır ki, Rize'deki görevime başlamadan önce de Çayeli Bakır hakkında bazı bilgilere sahiptim. En yakın zamanda işletmeyi yerinde görmek için sizleri ziyaret etmeyi düşünüyorum" dedi.

ÇBİ KANADA GÜNÜ'NE SPONSOR OLDU

Ankara'da Kanada Büyükelçiliği tarafından 28 Haziran'da gerçekleştirilen ve ÇBİ'nin de sponsor olduğu "Kanada Günü" resepsiyonuna, şirketimizi temsilen Genel Müdürümüz İain Anderson ve Dış İlişkiler Müdürü Dr. Ercan Balcı katıldılar.

YENİ ÇALIŞANLARIMIZ KAHVALTIDA BULUŞTULAR

8 Eylül Pazar günü Zümrüd-ü Anka'da, ÇBİ'de son iki yıl içerisinde işe başlamış olan yeni çalışanlarımız için bir kahvaltı düzenlendi. Genel Müdürümüz'ün de katıldığı kahvaltı oldukça neşeli geçti. Özellikle iş hayatında edindiği deneyimleri paylaşan Genel Müdürümüz, çalışanların Çayeli Bakır'ın vizyonuna yönelik sorularına verdiği renkli cevaplarla kahvaltı keyfini arttırdı.

ALBAY TALU'DAN VEDA ZİYARETİ

Rize İl Alay Komutanı J.Albay Turhan Talu'nun Çayeli Bakır'a veda ziyareti sıcak bir ortamda gerçekleşti. Ziyaret süresince Albay Talu duygularını şöyle dile getirdi: "ÇBİ'nin, bölge ekonomisine önemli katkıları olan ve istihdam yaratan bir şirket olduğunu biliyorum. İş emniyeti, çevre ve sağlık konularındaki hassasiyetiniz bence başarınızın göstergesidir. Bugüne dek işbirliği içinde çok uyumlu çalıştık. Zaman zaman bize de katkılarınızın olduğuna inanıyorum."

STAJYERLERİMİZLE VEDALAŞTIK

18 Eylül Salı günü Genel Müdürümüz, 2012 yılının yaz aylarını bizimle geçiren tüm stajyerlerimize hitaben bir veda konuşması yaptı. Stajyerlerimiz ise kendisine sürpriz bir plaket hediye ettiler. Staj yerlerindeki deneyimlerin, staj dönemine ilişkin duygu ve düşüncelerin paylaşılmasının ardından toplu bir veda fotoğrafı çektirildi.

INMET FİNANS ÖDÜLLERİ - INMET BAKIM ÖDÜLLERİ - INMET MADEN ÖDÜLLERİ

Inmet Finans Ödülleri adaylarına plaketleri, Yenilikçi Operasyon Lideri Jeff Carr tarafından 5 Eylül'de verildi:

• Ahmet SANDALCI (Liman Süpervizörü): "Rize Limanı Su Arıtma Tesisi Uygulaması" • Ali CAN (Vekil Finans Müdürü): "0,5 milyon USD Elektrik Tasarrufu Sağlanması"

Inmet Bakım Ödülleri adaylarına plaketleri, Bakım Müdürü Andrew Abbott tarafından 5 Eylül'de verildi:

• Osman BİLGİN, Mehmet S. TEKER, Cevat OFLUOĞLU, Nurer KANDEMİR, Ahmet SARIKAYA, Ahmet SANDALCI: "Rize Limanı Teleskopik Oluk Değişimi"

Inmet Maden Ödülleri adaylarına plaketleri, Maden Müdürü Bülent Paralı tarafından 3 Ekim'de verildi: • Maden Kontrol Uygulaması: "Yeraltı Operasyonlarına Yönelik Yeni Yönetim Anlayışı"

"BU ÖDÜL SADECE BANA AİT DEĞİL"

5 Eylül'de tesiste düzenlenen bir törenle, "Inmet Başkan Ödülleri"ne aday gösterilenlere plaketleri verildi. 7 yılı aşkın süredir kayıp zamanlı kaza olmadan çalışan tesis ekibi adına plaketi emektar operatörümüz Ali Gemici büyük bir onur ile aldı. Ayrıca, kurulduğu günden bu yana herhangi bir kayıp zamanlı kaza ve ciddi bir olay yaşamadan çalışan Analiz Laboratuvarı adına plaketi Laboratuvar Teknisyeni Yılmaz Avcı kabul etti. Geçtiğimiz yıllarda Rize Limanı'nda yaşanan deşarj olaylarına çözüm bulmak için çaba sarfeden ve çözümlenmesinde büyük emeği geçen Tesis Vardiya Amiri Kadir Özen ise plaketini kabul ederken, "bu ödülün sadece kendisine ait olmadığını, tesiste kendisine verilen destek sayesinde tüm tesis çalışanları adına bu plaketi aldığını" belirtti.

AMBAR EMEKTARLARINA PLAKET

İsmail Yılmaz ve Bayram Usta çok uzun bir süre, yaklaşık 28 yıl ÇBİ'ye hizmet verdiler. İsmail Bey geçtiğimiz Ramazan ayı içerisinde emekliye ayrıldı, Bayram Usta ise halen çalışmaya devam ediyor. Kendileri bu süre boyunca dürüst, çalışkan ve takım çalışmasına yatkın bir iş anlayışı sergileyerek zaman zaman yeni katılanların öncüleri olmuş ve bu bayrağı her zaman sırtlamışlardır. Birer plaketle onurlandırılan İsmail Yılmaz ve Bayram Usta'ya bundan sonraki hayatlarında sağlık ve afiyet dilerken, gönüllerimizde oluşan saygı ve sevgilerinin ömür boyu sürmesini temenni ediyoruz.

MADEN KURTARMA EKİBİNE PLAKET

"Hizmet ve Bağlılık" kategorisinde Maden Kurtarma Ekibi üyelerine plaketleri, ÇBİ Genel Müdürü İain Anderson tarafından 17 Temmuz'da Şehzade Restoran'da düzenlenen bir törenle takdim edildi: Hamit ÖZEN, Abdullah ŞARK, Ahmet KAZANCI, Göksal DEREÇİ, Kenan HAMZA, Mehmet UZUN, Naci BİLGİN, Olcay KOTİLOĞLU, Sabit KARAL, Yüksel ÇAKMAK

ARAMIZA HOŞGELDİNİZ...

Son aylarda aramıza çok sayıda yeni arkadaş katıldı.
Kendi ağızlarından onları kısaca tanıyalım istedik.

Mihriban DEMİR Şikayet Yönetimi Koordinatörü

"1986 yılında Aksaray'da doğdum. Lisans eğitimimi ODTÜ Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi'nde tamamladım. 2009-2012 yılları arasında Dicle Kalkınma Ajansı'nın Mardin ve Şırnak ofislerinde görev yaptım. Eylül 2012 itibariyle ÇBİ Dış İlişkiler Departmanı'nda Şikayet Yönetimi Koordinatörü olarak çalışmaya başladım."

Mehmet ÖZKAN Mobil Ekipman Güvenilirlik Mühendisi

"1982 yılında Adana'da doğdum. Çukurova Üniversitesi Makine Mühendisliği (İngilizce) Bölümü mezunuyum. 2009 yılında, çimento fabrikalarında imalat ve montaj işleri yapan Tekinsan firmasında saha mühendisi olarak çalıştım. Haziran 2010 - Haziran 2012 arasında, Kırklareli'ndeki TRAÇİM çimento fabrikasında mekanik bakım mühendisi olarak görev yaptım. 25 Haziran 2012'den bu yana ÇBİ'de Mobil Ekipman Güvenilirlik Mühendisi olarak çalışmaktaym."

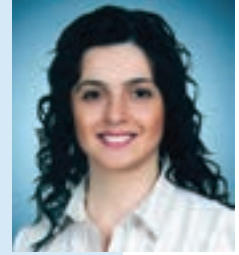

Ayşegül HOŞVER Yetenek Yönetim Uzmanı

"1981 yılında doğdum. Marmara Üniversitesi İktisat Bölümü'nden 2004 yılında mezun oldum. Çayeli Bakır'a gelmeden önce sırasıyla SpenglerFox, Koç Holding ve Türk Telekom firmalarında insan kaynakları bölümünde görev yaptım. 1 Ağustos 2012 itibariyle ÇBİ İnsan Kaynakları Departmanı'nda İK Müdürü Fatih Koç'a rapor etmek üzere Yetenek Yönetim Uzmanı olarak çalışmaya başladım."

Yıldız ETEŞ Yönetici Asistanı

"1981 yılında doğdum. 2007 yılında Bilkent Üniversitesi Mütercim-Tercümanlık Bölümü'nden mezun oldum. 29 Ağustos 2012 tarihi itibariyle Pazarlama Departmanı'nda Pazarlama Direktörü Zeki Sayılır'a rapor etmek üzere Yönetici Asistanı olarak görev yapmaya başladım."

Atama ve Görev Değişiklikleri

Ercan Balcı	Dış İlişkiler	Dış İlişkiler Müdürü
Bülent Paralı	Maden	Maden Müdürü
Ali Can	Finans	Finans Müdür Vekili
Fatih Koç	İK	İnsan Kaynakları Müdürü, ÇBİ Disiplin Komitesi Başkanı
Jeff Carr	Finans	Yenilikçi Operasyon Lideri
Fatih Çoban	ESÇ	Çevre Şef Vekili
Hüseyin Can Şişman	Eğitim	Eğitim Süpervizörü
Phil Jay	Maden	Danışman

Geçici Görevden Kadroya Geçenler

Duygu Yılmaz	Dış İlişkiler	İdari Asistan
Emrah Aloğlu	Maden	Kuyucu
Muhammet Furuncu	Maden	Kuyucu
Kadir Öztürk	Depo	Ambar İşçisi

Yangın Yönetimi Şampiyonları

Adnan Öztürkeri, Yer Üstü Yangın Yönetimi Şampiyonluğu'na; **Süleyman Boncukçu**, Yeraltı Yangın Yönetimi Şampiyonluğu'na atandı. 2 yıl bu görevi sürdüreceği arkadaşlarımızı başarılar diliyoruz.

Yeni İşe Girişler

Maden: Feyzullah Gemici, Ahmet Mesut Tüyoğlu, Mustafa Yılmaz, Ali Kemal Yıldırım, Miraç Şişman, Fatih Şişman, Yalçın Yılmaz, İbrahim Şeker, Ramazan Salıç, Mehmet Şeker, Cengizhan Karaoğlu, Gökhan Aslan, Özcan Yılmaz

Kurban Bayramı'nı
bütün güzellikleriyle
geçirmeniz dileğiyle...

INMET
MINING